

СПЕЦИФІКА «ШАПОК» У «КІНО-ГАЗЕТИ» (1928–1932)

Методи дослідження. Під час дослідження використано такі методи: аналіз, синтез, порівняльний метод, описовий метод.

Результати. У статті розкрито специфіку «шапок» у «Кіно-газеті» (1928–1932), приділено увагу їх змістовому наповненню, лексичному, синтаксичному, інтонаційному оформленню, використанню паралінгвістичних засобів оформлення.

Аналіз і синтез, використані під час опрацювання «шапок», розміщених у «Кіно-газеті» за 1928, 1929, 1930, 1931, 1932 рр., дали можливість створити цілісну картину щодо специфіки їхнього контенту й тенденцій оформлення.

«Шапки» «Кіно-газети» (1928–1932) переважно окреслюють актуальні для вищезазначеного періоду події, пов'язані з розвитком кіно, політикою, економікою держави. У «шапках» «Кіно-газети» за 1929, 1930, 1931 рр. використано різні комбінації паралінгвістичних засобів оформлення. У шапках «Кіно-газети» (1928 – 1932) – розповідні, питальні, спонукальні, окличні, парцельовані, неповні двоскладні, безособові речення, дієслова наказового способу доконаного і недоконаного виду, поєднання лексем «повинні», «треба» з інфінітивами, лексика з деструктивним значенням, а також ідеологічно заангажовані лексеми.

Новизна. Вищезазначена тема ще не була досліджена науковцями. Ця стаття є першою спробою заповнити інформаційну лакуну. Вона дасть уявлення про динаміку оформлення «шапок» у межах однієї спеціалізованої газети про кіно, що дозволить виявити загальну тенденцію щодо оформлення «шапок» вищезазначеного періоду.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані у видавничій справі художніми редакторами, вебдизайнерами як для виготовлення сучасного інформаційного продукту, так і для створення газети конкретного історичного періоду.

Ключові слова: «шапка», «Кіно-газета», специфіка, тематичний діапазон, паралінгвістичні засоби оформлення, лексеми.

I. Вступ

Хоч деякі науковці приділяли увагу вивченню «шапок» (Н. Бельман [1], В. Іванов [2], В. Попов, С. Гуревич [3], І. Старобогатов [4], В. Чічікіна [5] та ін.), вищезазначена тема не була предметом дослідження вчених й існує нагальна проблема заповнення цієї інформаційної лакуни, що дасть уявлення про динаміку оформлення «шапок» у межах однієї спеціалізованої газети про кіно й дозволить простежити загальну тенденцію щодо оформлення «шапок» вищезазначеного періоду.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета – з'ясувати специфіку «шапок» у «Кіно-газеті» (1928–1932), приділивши увагу їх змістовому наповненню, лексичному, синтаксичному, інтонаційному оформленню, використанню паралінгвістичних засобів оформлення.

Аналіз і синтез, використані під час опрацювання «шапок», розміщених у «Кіно-газеті» за 1928, 1929, 1930, 1931, 1932 рр., дали можливість створити цілісну картину щодо специфіки їхнього контенту й тенденцій оформлення.

За допомогою порівняльного методу виявлено зумовлену дискурсом динаміку змістового наповнення та оформлення «шапок», розміщених у «Кіно-газеті» за 1928, 1929, 1930, 1931, 1932 рр.

Описовий метод використано для фіксування всієї інформації, необхідної для розкриття заявленої нами теми дослідження.

III. Результати

У «Кіно-газеті» за 1928 р. «шапки», у складі яких є різна кількість речень, переважно розміщено на першій сторінці газети. Їх змістове наповнення зосереджено на таких тематичних орієнтирах: індустріалізація, діяльність кіногромадськості, ідеологічна боротьба проти опонентів. Для оформлення «шапок» використано один шрифт жирного накреслення. Лише одна «шапка», яка у своєму складі має чотири речення, була оформлена різними шрифтами різних розмірів. Зазвичай «шапки» репрезентовано розповідними реченнями, іноді для привернення уваги читача використано окличні речення в таких варіантах: три окличні речення поспіль в одній «шапці», окличне речення з трьома знаками оклику. Крім цього, ще використано парцельоване речення [6, с. 2]

У «Кіно-газеті» за 1929 р. використано «шапки», які містять від одного до шести речень і яким притаманне різноманітне оформлення:

1. Використовують один шрифт або декілька шрифтів жирного накреслення, а також різні розміри літер.

2. Лінією підкреслюють або всю «шапку», або слово, або словосполучення для привернення уваги читача до всього речення або його фрагментів.

3. Частина «шапки» оформлена в рамці, розташованій посередині, а також ліворуч. Рамка створена за допомогою ліній або ромбиків.

4. Крім підкреслення слів, ще використовують обабіч «шапки» по дві горизонтальні лінії.

5. Іноді «шапки» беруть у лапки навіть тоді, коли немає вказівки на те, що використане речення є цитатою.

Усі вищезазначені елементи поєднуються й утворюють багато комбінацій оформлення «шапок», однією з функцій яких є атрактивна. Однак, на нашу думку, контамінація багатьох елементів у «шапці», хоч і привертає увагу читача, однак не гарантує покращення сприйняття інформації через переобтяження та розбалансування уваги.

Намагання підкреслити важливу інформацію сприяло появі таких складних комбінацій:

1. У «шапці», що має два речення, перше оформлене заголовними літерами, виділено жирним накресленням та підкреслено лінією, друге – заголовною та рядковими літерами, виділеними жирним накресленням.

2. У «шапці» використано заголовні літери, виділені жирним накресленням, підкреслено лексему «проти» [17, с. 3], обабіч розміщено дві горизонтальні лінії [17, с. 3].

3. У «шапці», що має три речення, перше з них оформлено заголовними літерами, виділеними жирним накресленням, два інших речення – заголовною та рядковими літерами, виділеними жирним накресленням та оформленими в рамку, розташовану під першим реченням по центру або ліворуч.

4. У «шапці», що має чотири речення, перше з них із заголовними літерами, виділеними жирним накресленням, узято в лапки, решта – виділені жирним накресленням, відмежовані від першого за допомогою лінійок.

5. У «шапці» є речення, оформлене в лапках, заголовними літерами, жирним накресленням, обрамлене двома горизонтальними лініями.

6. У «шапці», що має чотири речення, перше оформлено за допомогою лапок, заголовних літер, жирного накреслення. Інші три речення, виділені жирним накресленням, відмежовано лініями.

Вищезазначені компоненти «шапки», які виконують атрактивну функцію, надають більшої експресивності розповідним, питальним, окличним, спонукальним, парцельованим, неповним двоскладним, безособовим реченням, використаним у «шапках» «Кіно-газети» за 1929 р., а також лексемам. Зокрема, ідеться про дієслова наказового способу доконаного («збудуймо» [15, с. 6], «виховаймо» [16, с. 1]) та недоконаного виду («хай живе» [14, с. 1], «будуймо» [7, с. 1], «пишіть» [18, с. 4], «готуйтеся» [18, с. 4], «домагайте» [19, с. 4]), що відповідно пом'якшують волевиявлення й надають йому різкості, рішучості, а також поєднання лексем «повинні», «треба» з інфінітивами («не повинні пасти задніх» [8, с. 1], «треба докласти» [8, с. 1], «треба ввести» [9, с. 1], «треба розуміти» [10, с. 1]), що надають висловлюванню відтінку категоричності.

Актуалізації уваги читача сприяє використання фразеологізмів, інтертекстуальність, зокрема активізація прецедентних текстів («БУТИ ЧИ НЕ БУТИ КІНОВІ ДЛЯ ДІТЕЙ» [11, с. 2]), а також звукова анафора в інфінітивах («притягти», «підготувати», «популяризувати» [20, с. 3]), використаних на початку речень.

Змістове наповнення «шапок» має такі тематичні орієнтири: розвиток «Кіно-газети», діяльність кіногромадськості (популяризація кіно, обговорення радянського кіно, контроль українського кіно, функції ТДРК), кінокадри, розвиток української радянської культури, дитяче кіно (моральне здоров'я дітей, активізація педагогів та лікарів), організаційні та виховні функції преси, якість українського кіно, українська кінохроніка, репертуар українського кіно (тематичний план ВУФКУ на 1929–1930 рр., обговорення його «режисерами, сценаристами, письменниками, журналістами» [22, с. 2]), вивчення глядача, культурні події та визначні дати (смерть Леніна, «Міжнародний юнацький день» [14, с. 1] тощо), індустріалізація Радянського Союзу, культурфільм, кінопопуляризація науки і техніки, антирелігійна функція кіно, соцзмагання на кінофабриці, тонфільм, діяльність ВУФКУ (перевірка, «чистка»), освітні, виховні, пропагандистські функції кіно, «Червона Робітничо-Селянська Армія» [21, с. 2], колективні форми діяльності сільського господарства, вороги соціалізму, діяльність компартії. «Шапками» притаманні ідеологічно орієнтовані вербальні маркери радянської епохи («пролетарська преса» [12, с. 1], «соціалістичне будівництво» [12, с. 1], «соціалістичне будівництво країни» [13, с. 2]).

У «шапках» «Кіно-газети» за 1930 р. більш широкий діапазон тематичних орієнтирів:

1. Керівництво ВКП(б) та пролетарська кіногромадськість як механізми «зміцнення радянської кінематографії» [23, с. 1].

2. Залучення робітників та селян до «справжнього великого мистецтва» [24, с. 2].

3. Діяльність ТДРФК (популяризація серед робітників та селян, з'їзд, неефективність роботи, підвищення якості кінокритики, контроль глядача за кінопродукцією).

4. Важливість кіно як мистецтва та його популяризація.
5. Боротьба з куркульством.
6. Комуністичне виховання.
7. Роль кіно в підвищенні обороноздатності армії.
8. Якість фільмів (демонстрація політосвітніх фільмів, аналіз фільмів кіногромадськістю, виховна функція кінопродукції, удосконалення прокату).
9. Діяльність Укртеакіновидаву.
10. Діяльність Київської кінофабрики (загроза зриву промфінплану, реорганізація, виконання вимог кіногромадськості, забезпечення агітаційними, науковими, художніми фільмами).
11. Збільшення жіночої праці на виробництві.
12. Кіносценарна справа (сценарна проблема).
13. Кадрове питання (підготовка кіномеханіків, боротьба за молоді кадри).
14. Діяльність «Кіно-газети».
15. Антирелігійна тема.
16. Свята, знакові події (1 травня, 16 з'їзд більшовиків, Міжнародний день кооперації).
17. Культурфільми.
18. Робота кіноустановок (боротьба з комерційними ухилами).
19. Радянські тонфільми.
20. Більшовицька самокритика.
21. Комуністична партія.
22. Кінофікація села.
23. Фоторобота.
24. Звукове кіно.
25. Дитячий фільм.
26. Кінонеписьменність робітничо-селянського глядача.
27. Соціалістичне будівництво (цитата з ухвали 16 з'їзду ВКП(б)).
28. Соцзмагання.
29. «Творчий метод радянського кіномистецтва» [44, с. 3].
30. Хлібозаготівля.

Найбільше уваги приділено діяльності ТДРФК, кіносценарній кризі, якості фільмів, боротьбі з куркульством.

Щодо оформлення «шапок» у «Кіно-газеті» за 1930 р., то, на відміну від попередніх років, виникли нові паралінгвістичні засоби оформлення:

1. Розташування частин «шапки» сходиною, перевернутою пірамідою.
2. Написання слів через дріб.
3. Написання конкретного слова заголовними літерами.
4. Використання обрамлення поєднанням горизонтальних та вертикальних ліній.
5. Обрамлення трьома горизонтальними лініями, або ромбиками, або трьома вертикальними лініями.
6. Використання в середині слова, написаного заголовними літерами, рядкової літери («МО-БІЛІЗУЙМО» [36, с. 1]).
7. Використання оздоблювального елемента у формі олівця, розташованого вертикально.
8. Написання слів заголовними та рядковими літерами.
9. Підкреслення виділених слів жирною лінією.
10. Виділення «шапки» курсивом.
11. Паралельне розташування речень.
12. Використання цифр.

Намагання підкреслити важливу інформацію сприяло появі таких складних комбінацій:

1. У «шапці», що складається з трьох речень, виділене жирним накресленням перше речення містить слово «ПЕРША» [29, с. 1], оформлені заголовними літерами два речення містять слова, написані через дріб («соціалістичних/підвалинах» [29, с. 1], «не можемо / забувати» [29, с. 1]).

2. У «шапці» використано цифри, слова написано через дріб, праворуч та ліворуч розміщено поєднання вертикальних ліній із двома горизонтальними, різні розміри шрифтів жирного накреслення.

3. Одна частина «шапки», оформлена жирним шрифтом, розміщена в центрі, а друга частина знаходиться в рамці, розташованій ліворуч.

4. Два рядки одного речення, оформлені заголовними літерами та жирним шрифтом, розташовано перевернутою пірамідою, праворуч та ліворуч від другого рядка – дві горизонтальні лінії.

5. У «шапці» частини речення надруковано різними шрифтами, одна з частин оформлена через дріб.

6. У «шапці» із чотирьох речень, оформлених жирним шрифтом, кожне має своє оформлення. Перше речення підкреслено лінією, друге – оформлено заголовними літерами, третє – має обрамлення з двох горизонтальних ліній, четверте – у лапках.

7. «Шапка» складається з трьох речень. Перше речення оформлено жирним шрифтом, заголовними літерами, друге й третє речення, виділені жирним накресленням, розміщено паралельно та розділено оздоблювальним елементом у формі олівця.

8. У «шапці», що містить три речення, оформлені жирним накресленням, перше речення має слова різних шрифтів, два слова розташовано дробом, однак лінії між ними немає, друге речення оформлене різними шрифтами та літерами різних розмірів, містить дві лінії, що підкреслюють частину слова, третє речення оформлено традиційно.

9. У «шапці» з трьох речень перше окличне речення оформлено заголовними літерами, жирним шрифтом, курсивом. У другому реченні два слова оформлено жирним шрифтом і підкреслено жирною лінією, далі слова написано через дріб. У третьому реченні, праворуч і ліворуч обрамленому двома горизонтальними лініями, лексема «колективні» [38, с. 3] виділена жирним накресленням, іншим шрифтом.

10. У «шапці», що містить три речення, перше речення оформлено в лапках і жирним шрифтом. Друге й третє речення розташовані паралельно й у них використано анафору, оскільки вони починаються однаковим словом, надрукованим заголовними літерами й графічно виділеним за допомогою дробового оформлення інших слів без лінії між ними.

11. У «шапці», що містить цитату Сталіна («Ні одного ступня чужої землі не хочемо, але й своєї землі ні одного вершка нікому не віддамо» [43, с. 1]), слова «не хочемо, не віддамо» [43, с. 1], виділено жирним накресленням, оформлено заголовними буквами, підкреслено лініями. Усі інші слова фрази розташовано дробом.

У деяких «шапках» використано цитати з промов Леніна, Сталіна (про наступ соціалізму всім фронтом, про класових ворогів, про перемогу соціалізму над капіталізмом), Мікояна (про хлібозаготівлю), з ухвал і доповідей, окличні та спонукальні речення.

На відміну від «Кіно-газети» за 1929 р., у «шапках» «Кіно-газети» за 1930 р. збільшилася кількість використання дієслів наказового способу доконаного («перетворимо» [23, с. 1], «знищимо» [27, с. 5], «організуйте» [33, с. 3], «переборимо» [35, с. 4], «скеруймо» [40, с. 3] «опануймо» [41, с. 4] «збільшімо» [42, с. 6]) та недоконаного виду («домагайте» [24, с. 2], «йдіть» [25, с. 6] «готуйтеся» [34, с. 1], «притягайте» [37, с. 5]), що виконують зазначене вище стилістичне навантаження. Прикметним є те, що в «шапках» «Кіно-газети» за 1930 р. зустрічаємо дієслова, що позначають деструктивну дію. Крім цього, активізовано ідеологічно заангажовані лексеми «пролетарська» [30, с. 1], «класова боротьба» [27, с. 5], «куркуль» [26, с. 4], «мистецтво як зброя боротьби» [28, с. 5], «більшовицький» [45, с. 1], «геть хижаків світового капіталу» [32, с. 1], «опортунізм» [39, с. 1], «примиренство» [39, с. 1], «соціалістичне будівництво» [31, с. 1].

«Шапки», розміщені в «Кіно-газеті» за 1931 р., мають такі тематичні орієнтири:

1. Українська кінематографія на третій рік п'ятилітки.
2. Весняно-засівна кампанія.
3. Худполітради.
4. Червона армія.
5. Якість кінопродукції (проти ворожої ідеології, відбиття в кінопродукції соціалістичного будівництва, заборона демонстрації неякісних радянських фільмів).
6. Кіногромадськість (з'їзд ТДРФК, контроль кіногромадськості, перебудова кінороботи на селі).
7. Боротьба з опортуністами.
8. Механізація Донбасу.
9. Діяльність Українфільму.
10. Діяльність Київського кіноінституту.
11. Діяльність Київської кінофабрики (виконання директив партії та уряду).
12. Сценарно-тематичні гуртки.
13. Кіномеханіки.
14. Кінохроніка.
15. Соціалістична реконструкція радянського кіно.
16. Комуністичне виховання молоді.
17. Сценарні кадри.
18. Місячник дитячого кіно. Комуністичне виховання дітей.
19. Комсомол та кіно.

Особливу увагу в «шапках» (5) приділено діяльності ТДРФК (з'їздам), у двох «шапках» ішлося про художні політичні ради. У «шапках» використано цитати Леніна, Сталіна та цитати з дебатів щодо доповіді Воробйова, із Пленуму ЦК й ЦКК ВКП(б), а також приділено увагу лексемам «про 3-й рік п'ятилітки» [48, с. 1], «третього року п'ятилітки» [47, с. 3], «соціалістична реконструкція радянського кіно» [53, с. 3], «більшовицьких темпів» [55, с. 3], «соціалістичне будівництво» [46, с. 1], що, окреслюючи час, мають ідеологічне навантаження, і лексемам «боротьба за якість» [49, с. 2], «огонь по опортуністах» [51, с. 2], що детермінують політику тогочасної влади.

Для оформлення «шапок» використовують такі паралінгвістичні засоби:

1. Чорні товсті смуги використовують як обрамлення.

2. Написання слів через дріб.
3. Жирна хвиляста лінія.
4. Використання ефекту стрибання літер.
5. Ілюстрації (зображення кінокамер) як обрамлення.
6. Поєднання слів із різними накресленнями шрифту.
7. Використання контрасту за допомогою оформлення частин «шапки» шрифтом жирного та світлого накреслення.
8. Оформлення частини речення в чорній рамці.
9. Одне речення оформлено різними шрифтами, різним накресленням, різними за розміром літерами.

«Шапки» в «Кіно-газеті» за 1931 р. оформлено такими комбінаціями:

1. «Шапка», яка містить одне речення, композиційно поділена на три частини. Одна з них має лише заголовні літери, паралельно їй розташовано інші три частини речення. Усі вони виділені жирним накресленням з використанням різних шрифтів та обрамленням у формі чорних товстих смуг, розташованих праворуч і ліворуч.

2. У «шапці», що містить два речення, використано різні шрифти, їх різні накреслення, різні розміри літер, написання слів через дріб, підкреслення слів жирною лінією та жирною хвилястою лінією.

3. У «шапці» два речення розташовано на п'яти рядках. Перші три рядки оформлено різними шрифтами, різним накресленням, різними розмірами літер, у другому рядку лінією підкреслено три слова, праворуч та ліворуч розташовано по дві жирні горизонтальні лінії. Прикметним є те, що цитату Сталіна розміщено праворуч від вищезазначеної частини «шапки».

4. «Шапку», що має одне речення, оформлено таким чином, що створюється ефект стрибання літер. Уперше використано у формі обрамлення ілюстрації.

На відміну від «шапок», розміщених у «Кіно-газеті» за 1930 р., у вищезазначених «шапках» збільшилася кількість лексики з деструктивним значенням. Зокрема, ідеться про такі лексеми: «на штурм» [49, с. 2], «огонь по опортуністам» [51, с. 2], «бити опортуністів та дезертирів культурфронту» [54, с. 2], «ворожа ідеологія в кіно» [50, с. 4] тощо. Якщо в «шапках» за попередні роки переважно використовували дієслова наказового способу, то в «шапках» за 1931 р., як правило, були інфінітиви, що завдяки директивності надають реченням категоричності ([46, с. 1], «притягти» [52, с. 2], «рішуче перебудувати» [53, с. 3], «пожвавити роботу» [53, с. 3], «скерувати» [53, с. 3], «зміцнити» [53, с. 3], «бити опортуністів та дезертирів культурфронту» [54, с. 2], «виконати» [56, с. 2]).

У «шапках», розміщених у «Кіно-газеті» за 1932 р., через маленьку кількість випусків газети тематичний діапазон не великий: діяльність ТДРФК (удосконалення роботи), «Міжнародний пролетарський фото-кіно рух» [58, с. 2], кінопропаганда через сільську мережу. Для оформлення «шапок» використано жирний шрифт різного розміру, у «шапках» підкреслено деякі слова. Максимальний обсяг – два речення. Як правило, використано інфінітиви («рішуче перебудувати» [57, с. 1], «зробити» [59, с. 1]).

IV. Висновки

На підставі вищезазначеного можна зробити такі висновки щодо специфіки «шапок» «Кіно-газети» (1928–1932):

1. Тематичний діапазон «шапок» щороку (1928, 1929, 1930 рр.) розширюється.
2. «Шапки» «Кіно-газети» (1928–1932) переважно окреслюють актуальні для вищезазначеного періоду події, пов'язані з розвитком кіно, політикою, економікою держави.
3. «Шапки» переважно розміщено на кожній сторінці «Кіно-газети», крім випусків за 1928 р.
4. У «шапках» «Кіно-газети» за 1929, 1930, 1931 рр. використано різні комбінації паралінгвістичних засобів оформлення.
5. У шапках «Кіно-газети» (1928–1932) використано розповідні, питальні, спонукальні, окличні, парцельовані, неповні двоскладні, безособові речення.
6. У шапках «Кіно-газети» (1928–1932) використано дієслова наказового способу доконаного й недоконаного виду, поєднання лексем «повинні», «треба» з інфінітивами, лексику з деструктивним значенням, а також ідеологічно заангажовані лексеми.

Список використаної літератури

1. Бельман Н. Технічне оформлення районної газети. Київ, 1949. 67 с.
2. Иванов В. Ф. Техніка оформлення газети: курс лекцій. Київ: Знання; КОО, 2000. 222 с.
3. Попов В. В., Гуревич С. М. Производство и оформление газеты. Москва: Книга, 1967. 319 с.
4. Старобагатов И. И. Техника оформления газеты: учеб. пособ. для фак. и отделений журналистики гос. ун-тов. Москва: изд-во Моск. ун-та, 1958. 188 с.
5. Чичикина Н. Оформление газеты. Ростов-на-Дону: изд-во Ростов. ун-та, 1966. 52 с.
6. Шапка. *Кіно-газета*. 1928. № 4. С. 2.
7. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 1 (7). С. 1.
8. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 4 (10). С. 1.

9. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 5 (11). С. 1.
10. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 6 (12). С. 1.
11. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 7 (13). С. 2.
12. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 8 (14). С. 1.
13. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 9 (15). С. 2.
14. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 14 (20), 15 (21). С. 1.
15. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 14 (20), 15 (21). С. 6.
16. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 16 (22). С. 1.
17. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 16 (22). С. 3.
18. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 16 (22). С. 4.
19. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 17 (23). С. 4.
20. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 18 (24). С. 3.
21. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 19 (25), 20 (26). С. 2.
22. Шапка. *Кіно-газета*. 1929. № 21 (27). С. 2.
23. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 1 (31), 2 (32). С. 1.
24. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 1 (31), 2 (32). С. 2.
25. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 1 (31), 2 (32). С. 6.
26. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 3 (33), 4 (34). С. 4.
27. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 3 (33), 4 (34). С. 6.
28. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 3 (33), 4 (34). С. 5.
29. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 5 (35). С. 1.
30. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 6 (36). С. 1.
31. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 7 (37). С. 1.
32. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 10 (40). С. 1.
33. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 10. С. 3.
34. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 11 (41). С. 1.
35. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 12 (42). С. 4.
36. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 13 (43), 14 (44). С. 1.
37. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 15 (45). С. 5.
38. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 16 (46). С. 3.
39. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 17 (47). С. 1.
40. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 17 (47). С. 3.
41. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 17 (47). С. 4.
42. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 18 (48). С. 6.
43. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 21 (51). С. 1.
44. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 21 (51). С. 3.
45. Шапка. *Кіно-газета*. 1930. № 28 (50). С. 1.
46. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 1 (67). С. 1.
47. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 1 (67). С. 3.
48. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 3–4. С. 1.
49. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 5 (71). С. 2.
50. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 5 (71). С. 4.
51. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 6 (72). С. 2.
52. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 8. С. 2.
53. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 16–17. С. 3.
54. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 18. С. 2.
55. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 18. С. 3.
56. Шапка. *Кіно-газета*. 1931. № 19–20. С. 2.
57. Шапка. *Кіно-газета*. 1932. № 1 (103). С. 1.
58. Шапка. *Кіно-газета*. 1932. № 1 (103). С. 2.
59. Шапка. *Кіно-газета*. 1932. № 3 (105). С. 1.

References

1. Belman, N. (1949). Technical design of a regional newspaper. Kyiv, 67 p. (in Ukrainian).
2. Ivanov, V. F. (2000). Technique of a newspaper: Course lecture. Kyiv: Knowledge, 222 p. (in Ukrainian).
3. Popov, V. V., Gurevich, S. M. (1967). Production and design of the newspaper. Moscow: Book, 219 p. (in Russian)
4. Starobogatov, I. I. (1958). Technique of the newspaper: textbook. allowance for fak. and state journalism departments high school. Moscow: Publishing House Mosc. University, 188 p. (in Russian)
5. Chichikina, N. (1966). The design of the newspaper. Rostov-na-Dony: Rostov. University, 52 p. (in Russian).
6. Cap. (1928). Cinema-newspaper, 4, 2. (in Ukrainian).
7. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 1 (7), 1. (in Ukrainian).

8. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 4 (10), 1. (in Ukrainian).
9. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 5 (11), 1. (in Ukrainian).
10. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 6 (12), 1. (in Ukrainian).
11. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 7 (13), 2. (in Ukrainian).
12. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 8 (14), 1. (in Ukrainian).
13. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 9 (15), 2. (in Ukrainian).
14. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 14 (20), 15 (21), 1. (in Ukrainian).
15. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 14 (20), 15 (21), 6. (in Ukrainian).
16. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 16 (22), 1. (in Ukrainian).
17. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 16 (22), 3. (in Ukrainian).
18. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 16 (22), 4. (in Ukrainian).
19. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 17 (23), 4. (in Ukrainian).
20. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 18 (24), 3. (in Ukrainian).
21. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 19 (25), 20 (26), 2. (in Ukrainian).
22. Cap. (1929). Cinema-newspaper, 21 (27), 2. (in Ukrainian).
23. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 1 (31), 2 (32), 1. (in Ukrainian).
24. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 1 (31), 2 (32), 2. (in Ukrainian).
25. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 1 (31), 2 (32), 6. (in Ukrainian).
26. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 3 (33), 4 (34), 4. (in Ukrainian).
27. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 3 (33), 4 (34), 6. (in Ukrainian).
28. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 3 (33), 4 (34), 5. (in Ukrainian).
29. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 5 (35), 1. (in Ukrainian).
30. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 6 (36), 1. (in Ukrainian).
31. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 7 (37), 1. (in Ukrainian).
32. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 10 (40), 1. (in Ukrainian).
33. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 10, 3. (in Ukrainian).
34. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 11 (41), 1. (in Ukrainian).
35. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 12 (42), 4. (in Ukrainian).
36. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 13 (43), 14 (44), 1. (in Ukrainian).
37. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 15 (45), 5. (in Ukrainian).
38. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 16 (46), 3. (in Ukrainian).
39. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 17 (47), 1. (in Ukrainian).
40. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 17 (47), 3. (in Ukrainian).
41. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 17 (47), 4. (in Ukrainian).
42. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 18 (48), 6. (in Ukrainian).
43. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 21 (51), 1. (in Ukrainian).
44. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 21 (51), 3. (in Ukrainian).
45. Cap. (1930). Cinema-newspaper, 28 (50), 1. (in Ukrainian).
46. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 1 (67), 1. (in Ukrainian).
47. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 1 (67), 3. (in Ukrainian).
48. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 3–4, 1. (in Ukrainian).
49. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 5 (71), 2. (in Ukrainian).
50. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 5 (71), 4. (in Ukrainian).
51. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 6 (72), 2. (in Ukrainian).
52. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 8, 2. (in Ukrainian).
53. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 16–17, 3. (in Ukrainian).
54. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 18, 2. (in Ukrainian).
55. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 18, 3. (in Ukrainian).
56. Cap. (1931). Cinema-newspaper, 19–20, 2. (in Ukrainian).
57. Cap. (1932). Cinema-newspaper, 1 (103), 1. (in Ukrainian).
58. Cap. (1932). Cinema-newspaper, 1 (103), 2. (in Ukrainian).
59. Cap. (1932). Cinema-newspaper, 3 (105), 1. (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 07.10.2019

Kholod G. Specificity of the «Caps» of «Kino-Gazeta» (1928–1932)

Research methods. *The following methods were used during the study: analysis, synthesis, comparative method, descriptive method.*

Results. *Determined the specifics of «caps» in the «Kino-Gazeta» (1928–1932), paying attention to their content, lexical, syntactic, intonational design, the use of paralinguistic means of design.*

The analysis and synthesis used in the elaboration of the «caps» featured in the «Kino-Gazeta» for 1928, 1929, 1930, 1931, 1932 gave an opportunity to create a holistic picture of the specificity of their content and design trends.

The «Hats» of «Kino-Gazeta» (1928–1932) mainly outline events relevant to the above-mentioned period, related to the development of cinema, politics, and the economy of the state. Various combinations of paralinguistic means of decoration were used in the «caps» of «Kino-Gazeta» for 1929, 1930, 1931. Caps of «Kino-Gazeta» (1928–1932) used narrative, interrogative, stimulating, exclamatory, parceled, incomplete two-fold, impersonal sentences, verbs of the ordering method of the right and wrong kind, combination of the lexemes «must», «must» with infinitives, lexicals with destructive meaning, and ideologically involved tokens.

Novelty. *The above topic has not yet been explored by scientists. This article is the first attempt to fill the information gap. It will give an idea of the dynamics of the design of «caps» within one specialized newspaper about cinema, which will reveal the general tendency for the design of «caps» of the aforementioned period.*

Practical meaning. *Research results can be used in publishing by art editors, web designers, both to produce a modern information product and to create a newspaper of a particular historical period.*

Key words: «cap», «Kino-Gazeta», specifics, thematic range, paralinguistic design means, tokens.